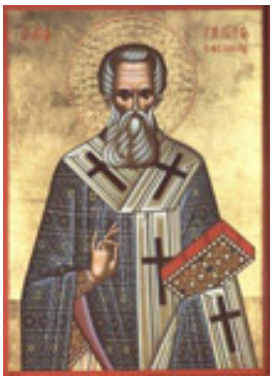
Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: http://www.saint.gr/1161/saint.aspx για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: N/A
Δημιουργία εγγράφου: 05/11/2026 03:42:04

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 25 Ιανουαρίου εκάστου έτους.

Ημ/νια Βίου: N/A

Βιογραφία

Θεοῦ γινώσκειν ὀρθοδόξως οὐσίαν,
Χριστιανοῖς λεγάτον ἐκ Γρηγορίου.
Εἰκάδι Γρηγόριος Θεορρήμων ἔκθανε πέμπτῃ.

Ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος γεννήθηκε το 329 μ.Χ. στην Αριανζό, κωμόπολη της Καππαδοκίας, από τον Γρηγόριο, επίσκοπο Ναζιανζού (1η Ιανουαρίου) και την Νόννα (5 Αυγούστου). Έχει δύο αδέρφια: τον Καισάρειο (βλέπε 9 Μαρτίου) και τη πασίγνωστη για την ευσέβειά της αδερφή Γοργονία (βλέπε 23 Φεβρουαρίου).

Στη Ναζιανζό, διδάσκεται τη στοιχειώδη εκπαίδευση, ενώ τη μέση στη Καισάρεια, όπου γνωρίζεται με το συμμαθητή του Μέγα Βασίλειο (βλέπε 1 Ιανουαρίου). Έπειτα, πηγαίνει κοντά σε περίφημους διδασκάλους της ρητορικής στη Παλαιστίνη και στην Αλεξάνδρεια και, τέλος, στα Πανεπιστήμια της Αθήνας. Οι σπουδές του διήρκεσαν 13 ολόκληρα χρόνια (από 17 έως 30 ετών).

Μετά τις σπουδές στην Αθήνα ο Γρηγόριος επιστρέφει στη πατρίδα του μονολότι του πρόσφεραν έδρα Καθηγητή Πανεπιστημίου. Εκεί, ο πατέρας του, επίσκοπος Ναζιανζού, τον χειροτονεί πρεσβύτερο. Αλλά ο Άγιος Γρηγόριος προτιμά την ησυχία του αναχωρητηρίου στο Πόντο, κοντά στο φίλο του Βασίλειο, για περισσότερη άσκηση στη πνευματική ζωή.

Μετά, όμως, από θερμές παρακλήσεις των δικών του, επιστρέφει στην πατρίδα του και μπαίνει στην ενεργό δράση της Εκκλησίας. Στα 43 του χρόνια ο Θεός τον ανύψωσε στο επισκοπικό αξίωμα. Έδρα του ορίστηκε η περιοχή των Σασίμων την οποία ποτέ δεν ποίμανε λόγω των Αρειανών κατοίκων της.

Όμως, ο θάνατος έρχεται να πληγώσει τη ψυχή του, με αλλεπάλληλους θανάτους συγγενικών προσώπων. Πρώτα του αδερφού του Καισαρείου, έπειτα της αδερφής του Γοργονίας, μετά του πατέρα του και, τέλος, της μητέρας του Νόννας. Μετά απ' αυτές τις θλίψεις, η θεία Πρόνοια τον φέρνει στην Κωνσταντινούπολη (378 μ.Χ.), όπου υπερασπίζεται με καταπληκτικό τρόπο την Ορθοδοξία και χτυπά καίρια τους Αρειανούς, που είχαν πλημμυρίσει την Κωνσταντινούπολη.

Η κατάσταση ήταν πολύ δύσκολη. Όλοι οι ναοί της Βασιλεύουσας ήταν στα χέρια των αιρετικών. Όμως ο Άγιος δεν απελπίζεται. Μετατρέπει ένα δωμάτιο στο σπίτι που τον φιλοξενούσαν σε ναό και του δίνει συμβολικό όνομα. Ονομάζει το ναό Αγία Αναστασία δείγμα ότι πίστευε στην ανάσταση της Ορθόδοξης Πίστης.

Οι αγώνες είναι επικίνδυνοι. Οι αιρετικοί ανεβασμένοι πάνω στις σκεπές των σπιτιών του πετούν πέτρες και έτσι ο Άγιος Γρηγόριος δοκιμάζεται πολύ. Στο ναό της Αγίας Αναστασίας εκφωνεί τους περίφημους πέντε θεολογικούς λόγους που του έδωσαν δίκαια τον τίτλο του Θεολόγου.

Μετά το σκληρό αυτό αγώνα, ο Μέγας Θεοδόσιος τον αναδεικνύει Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως (381 μ.Χ.). Η Β' Οικουμενική Σύνοδος τον αναγνώρισε ως Πρόεδρό της. Όμως μια μερίδα επισκόπων τον αντιπολιτεύεται για ευτελή λόγο. Τότε ο Γρηγόριος, αηδιασμένος, δηλώνει τη παραίτησή του, αναχωρεί στη γενέτειρά του Αριανζό και τελειώνει με ειρήνη τη ζωή του, το 390 μ.Χ.

Ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος άφησε μεγάλο συγγραφικό έργο. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα φιλοσοφημένα 408 ποιήματά του 18.000 περίπου στίχων. Είναι από τα μεγαλύτερα πνεύματα του Χριστιανισμού και από τους λαμπρότερους αθλητές της ορθόδοξης πίστης.

Η τίμια κάρα του φυλάσσεται στην Ιερά Μονή Βατοπεδίου, στο Άγιο Όρος ενώ το ιερό σκήνωμα του φυλάσσεται στον ομώνυμο Ναό του στην Νέα Καρβάλη.

Λειτουργικά κείμενα

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος α’.

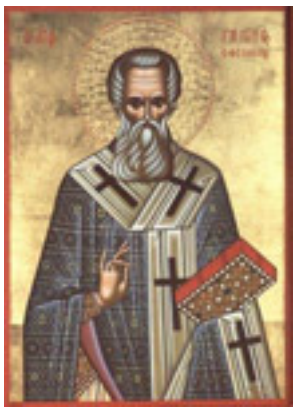
Ὁ ποιμενικός αὐλός τῆς θεολογίας σου, τάς τῶν ῥητόρων ἐνίκησε σάλπιγγας· ὡς γάρ τά βάθη τοῦ Πνεύματος ἐκζητήσαντι, καί τά κάλλη τοῦ φθέγματος προσετέθη σοι. Ἀλλά πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, Πάτερ Γρηγόριε, σωθῆναι τάς ψυχάς ἡμῶν.

Κοντάκιον

Ἦχος γ’. Ἡ Παρθένος σήμερον

Θεολόγῳ γλώττῃ σου, τάς συμπλοκάς τῶν ῥητόρων, διαλύσας ἔνδοξε, ὀρθοδοξίας χιτῶνα, ἄνωθεν, ἐξυφανθέντα τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐστόλισας, ὅν καί φοροῦσα, σύν ἡμῖν κράζει, τοῖς σοῖς τέκνοις· Χαίροις Πάτερ, θεολογίας ὁ νοῦς ὁ ἀκρότατος.

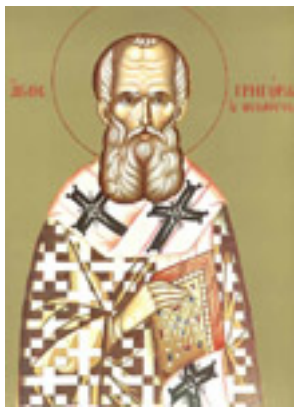
Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος

Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος

Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος

Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος

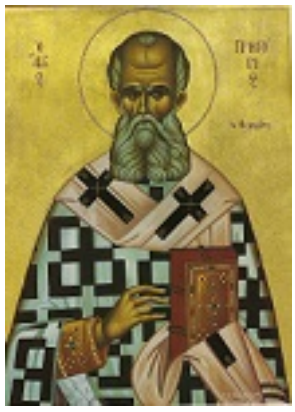
Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος - Αντρέι Ρουμπλιόβ, 1408 μ.Χ.

Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος

Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος - β' τέταρτο 18ου αι. μ.Χ. - Μονή Σίμωνος Πέτρας, Άγιον Όρος

Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος

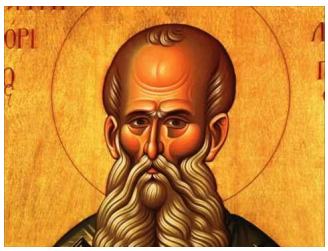

Το σκήνωμα του Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου στον Ιερό Ναό της Νέας Καρβάλης

Λόγοι Γρηγορίου του Θεολόγου - Η μικρογραφία παριστάνει τον κτήτορά του, νεαρό ευγενή ή αξιωματούχο να δέχεται τον κώδικα από τον άγιο Γρηγόριο, που είναι ντυμένος με επισκοπικά άμφια - 11ος - 12ος αι. μ.Χ. - Μονή Διονυσίου, Άγιον Όρος

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Σχετικές συνδέσεις

1. Άγιος Βασίλειος ο Μέγας
2. Άγιοι Τρεις Ιεράρχες
3. Άγιος Ιούλιος ο Πρεσβύτερος εξ Αιγίνης
4. Άγιος Γρηγόριος επίσκοπος Ναζιανζού πατέρας του αγίου Γρηγορίου θεολόγου
5. Αγία Νόννα
6. Άγιος Καισάριος αδελφός Γρηγορίου Θεολόγου
7. Αγία Γοργονία, αδελφή του Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου
8. Άγιος Ήρων ο φιλόσοφος
9. Σύναξη πάντων των εν Αγίοις Πατέρων ημών Αρχιεπισκόπων και Πατριαρχών Κωνσταντινουπόλεως